

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

3. Előadás

Kockázatkezelés és kockázati menedzsment

Kovács Norbert
SZE, Gazdálkodástudományi
Tanszék

A kockázatkezelés (Risk Management) jelentése és célja

- Azt az elvi-elméleti módszert jelenti, mely a *különböző, többféle* biztonsági dimenzióban lévő kockázatokat:
  - Térben és időben összehangolja
  - Egységes mérce alapján összekapcsolja
  - Legkisebb költséget jelentő kezelési módszert adja
- Cél: A biztonsági szint megtartása!

A kockázatkezelés egy olyan rendszert jelent, ahol:

- Biztonsági elemek és biztonsági dimenziók kockázatait
  - Feltárják és elemzik külön-külön és egymáshoz viszonyítva
  - A kockázatokhoz megfelelő eszközöket rendelik
  - Meghatározzák a szervezési elveket

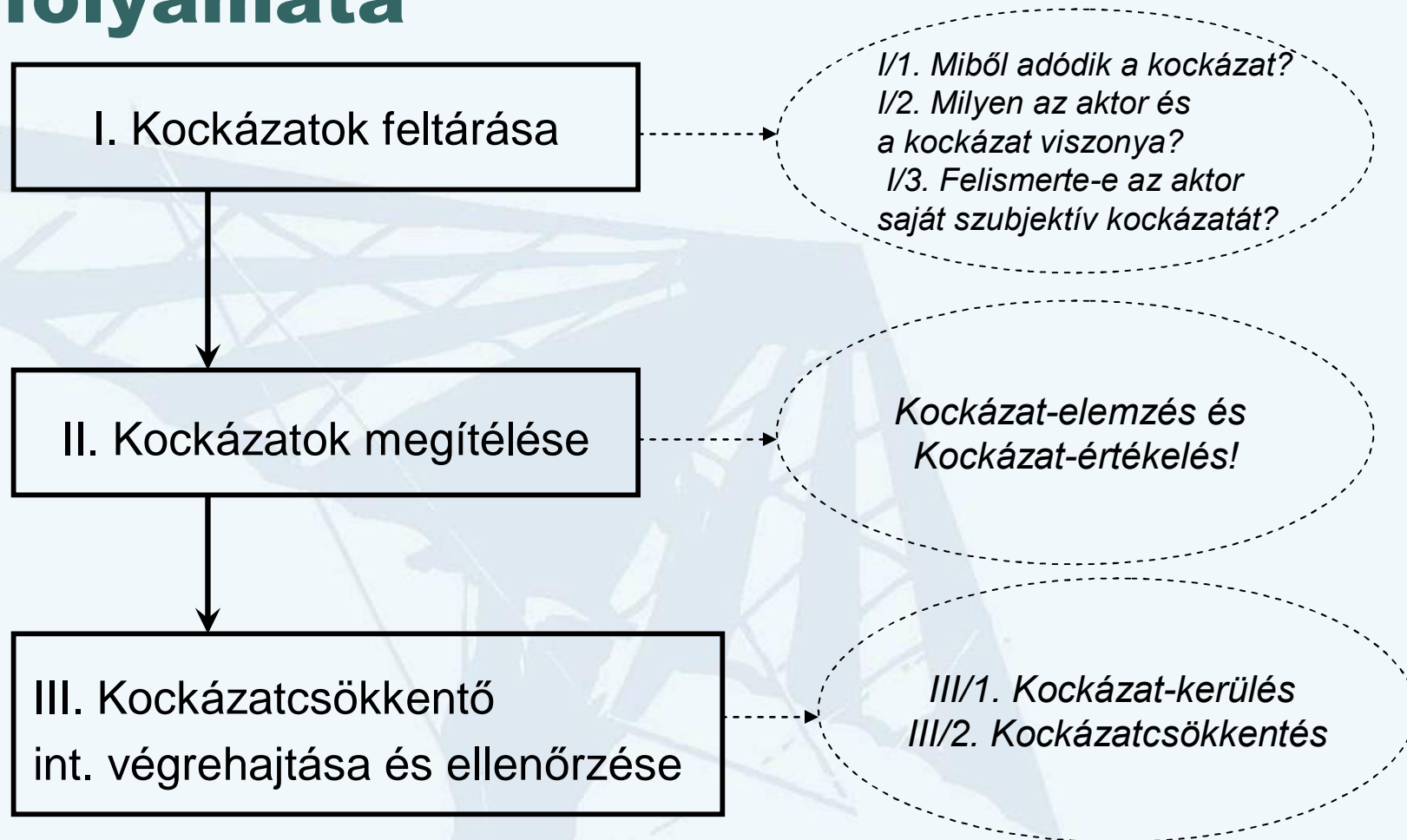
A Risk Management céljai

- Károkat megelőző (*preloss*)
    - *Kockázat teljes elkerülése*
    - *Kockázat minimalizálása*
    - *Módszerek: pénzügyi, technikai, pszichológiai*
  - Károkat követő (*postloss*)
    - *Túlélés*
    - *Folytatás lehetősége*
    - *Jövedelmi helyzet helyreállítása*
    - *Fejlődési út helyreállítása*
    - *Szociális felelősség*
-

A kockázati menedzsment folyamata

I. A kockázatok feltárása

- **I/1. Miből adódik a kockázat?**
    - *feltétel kockázat*
    - *cselekvési kockázat*

  - **I/2. Milyen az aktor és a kockázat viszonya?**
    - *szubjektív kockázat*
    - *objektív kockázat*

  - **I/3. Felismerte-e az aktor saját szubjektív kockázatát?**
    - *normál kockázat*
    - *mellékes kockázat*

  - **Vállalatoknál milyen kockázatok tárhatók fel? Milyen információs források állnak rendelkezésre?**
-

II. Kockázatok megítélése – II/1. Kockázatelemzés

- Mely (zavaró)tényezők okozzák a *cél* –, *eredményeltérést* ?
  - Mi a forrása?
  - Milyen fajta/típusú tényező?
  - Mi a zavar helye/tárgya?

II. Kockázatok megítélése – II/2. Kockázatértékelés/elbírálás

- A (zavaró)tényezők hatásmechanizmusának vizsgálata, s a következmények feltárása (*Risikobeurteilung, selection of risk assesement*)
  - *Zavarhatóság*
  - *Sebezhetőség*

A kockázatok általános értékelése

- Kárgyakoriság – (loss frequency; Schadenhäufigkeit)
  - Kárnagyság – (loss severity) / Kárfok (Schadengrad)
  - Lehetséges legnagyobb kár – MPL (maximum possible loss)
  - A kár legvalószínűbb maximuma – PML (probable maximum loss)
  - Elvárható kár lehetősége – EML (estimated possible loss)
-

Kockázatcsökkentő/kezelő intézkedések

- *Kockázatelkerülés (avoidance, Risikovermeidung)*
  - *Kockázatcsökkentés (loss control, Risikoverminderung)*
    - Kármegelőző intézkedések (loss prevention)
    - Kárcsökkentő intézkedések (loss reduction)
  - *Saját megtartás/Saját fedezetben való vállalás (retention, Selbsttragen)*
    - Át nem hárítható kockázatok
    - Nem túl jelentős kockázatok – MPL alacsony
    - Ha kár bekövetkezési valószínűsége nagy
    - *Módszerei:* 1) pénzügyi; 2) nem pénzügyi; 3) captive (tisza – és csoport); 4) önbiztosítás
  - *Kockázat-áthárítás (risk transfer, Risikoüberwälzung)*
    - *Nem biztosítás jellegű áthárítás („öntudatlan” – „tudatos”)*
    - *Átmeneti technikák (kiegyenlítési alapszabvány, kár utáni díjfizetés módszere)*
    - *Kereskedelmi-, vagy magánbiztosítás (a vezető öt fő feladata)*
-

A kockázatkezelésért felelős vezető öt fő feladata

- A biztosítási védelem (*coverage*) meghatározása (*lényegi (essential), szükséges (desirable), elfogadható (available)*)
  - A biztosító kiválasztása
  - A szerződés szövegének megalkotása
  - A biztosítási védelem hírül adása (*dissemination*)
  - Rendszeres elemzés, értelmezés, újragondolás
-

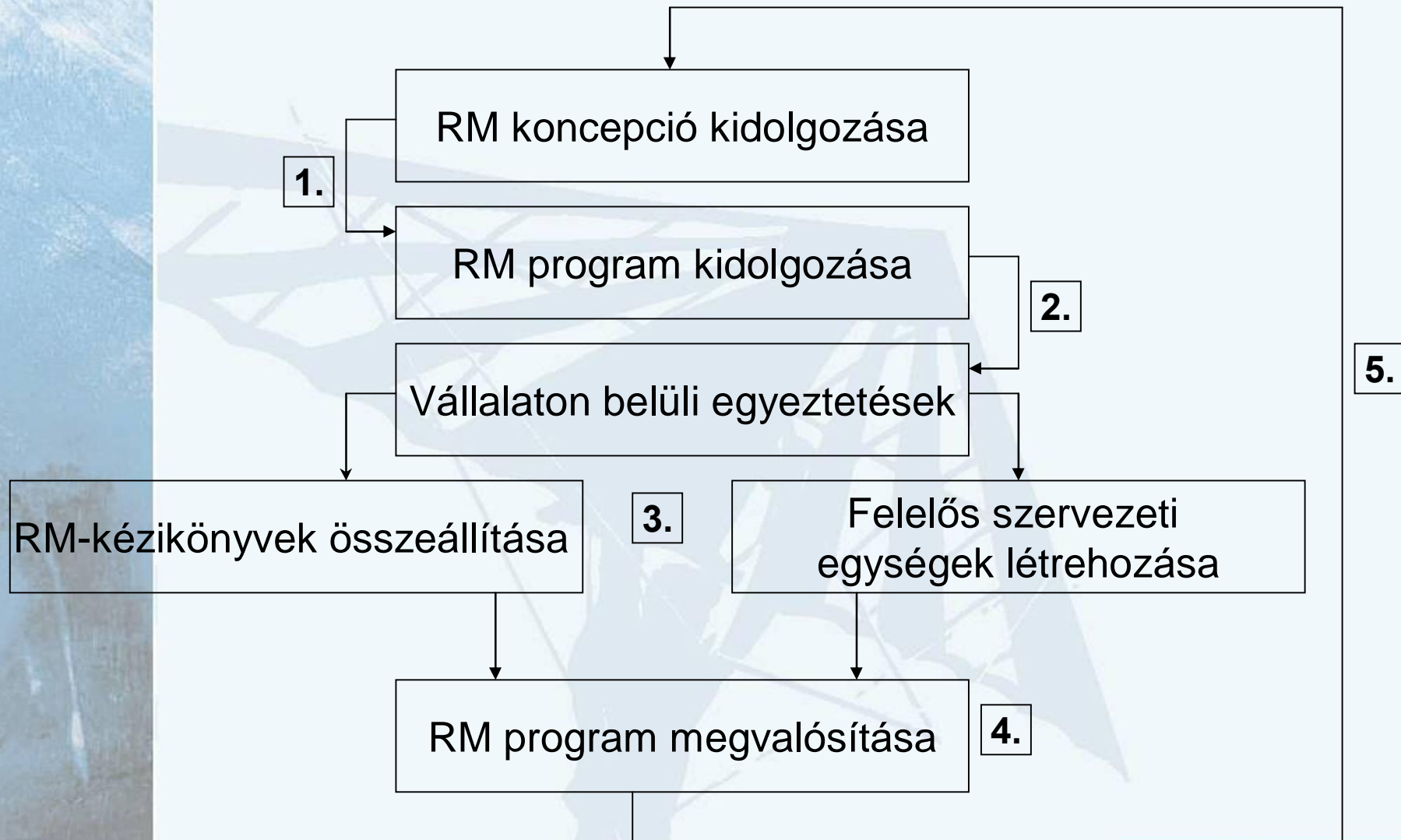
Risk Management – „intézkedési mátrix”

TÍPUS	Kárgyakoriság	Kárnagyság	Javasolt intézkedés
1.	<i>alacsony</i>	<i>alacsony</i>	saját megtartás
2.	<i>magas</i>	<i>alacsony</i>	1) kármegelőzés 2) saját megtartás, vagy biztosítási többség
3.	<i>alacsony</i>	<i>magas</i>	magánbiztosítás
4.	<i>magas</i>	<i>magas</i>	kockázatelkerülés

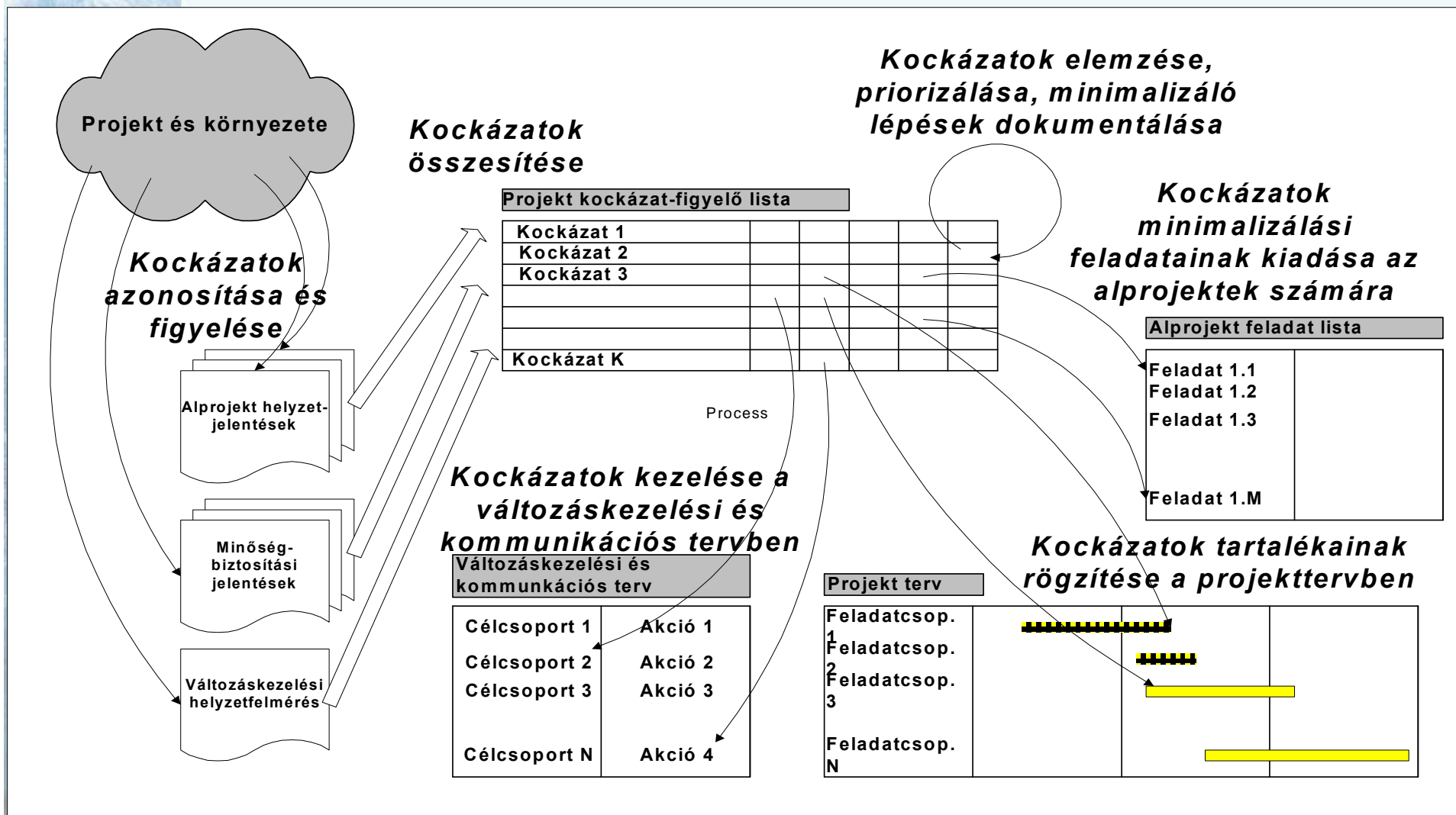
A Risk management gyakorlata

Kockázatkezelés elvi folyamata

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Kockázatkezelési politika és stratégia

- *Politika*: értékek közötti választás
- *Stratégia*: megvalósítás
- Jelentős a vállalati kultúra szerepe!
- Négy alapvető kockázatkezelési irány:
  - Kockázatkerülés
  - Kármegelőzés
  - Kárenyhítés
  - Kármegosztás/-áthárítás

A kockázatkezelés eszköztára

- Fizikai – technikai jellegű intézkedések
- Pénzügyi -, üzleti eszközök
- Személyzeti eszközök
- Külső eszközök

Kockázatfinanszírozás

- Általános költségek
- Tartalékok
- Külső források
- Biztosítási transzfer

Kockázat a vállalat életében

- Kockázatok és vállalati élelciklusok
- Kockázatkezelés helye a vállalati szervezetben
- Együttműködés és információáramlás

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Köszönöm a figyelmet!

kovacsn@sze.hu
